

ИНТЕРКУЛТУРНИЯТ ДИАЛОГ, ОВЛАДЯВАН ЧРЕЗ ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

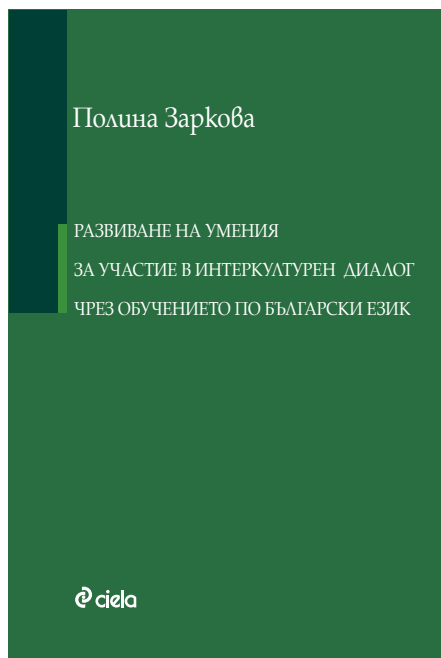
Полина Заркова. *Развиване на умения за участие в интеркултурен диалог чрез обучението по български език*. София, СИЕЛА, 2019 г., 310 с.

Ангел Петров

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Трудът на Полина Заркова „Развиване на умения за участие в интеркултурен диалог чрез обучението по български език“ е насочен към изследване на важен, но досега недостатъчно проучен аспект на обучението по български език (като първи език) в средното училище. Това е процесът на развиване и на усъвършенстване на интеркултурни знания и умения на учениците като предпоставка за ефективното им участие в *интеркултурен диалог*. Темата е актуална с оглед както на съвременната социокултурна ситуация в нашата страна, така и по отношение на връзките, които днешните млади българи системно осъществяват със свои връстници от други страни на различни континенти.

С аналитична задълбоченост и изследователска последователност авторката синтезира натрупано през годините научно познание за явленията *култура*, *интеркултурна компетентност*, *лингвокултурни явления*, *интеркултурно общуване*, *обучение по интеркултурност* и пр. Това са понятия, които са предпоставка да бъде изграден методически модел на начините, условията и средствата, чрез които обучението по български език в прогимназиалния и в двата

гимназиални етапа на средното училище се превръща в целенасочено планиран и резултатно осъществяван педагогически дискурс. Широката осведоменост на Полина Заркова ѝ помага аналитично да представи разнообразни модели на интеркултурна компетентност, като конкретизира наличието на различни равнища в рамките на всеки модел; да обоснове взаимоотношението между понятията интеркултурна компетентност и интеркултурна комуникация в рамките на обучението по език; да ситуира мястото на интеркултурната компетентност в различни международни оценителски изследвания. При проучването на посочените явления и закономерности авторката подхожда от оценителски и преобразователски позиции, характерни за научното мислене на професионално подготвения лингвист и методик – да се изгради надеждна методологична основа за разработване на педагогически дейности, които ще подпомогнат развитието на интеркултурната компетентност на учениците.

Важен момент в работата е представянето на съвременното състояние на учебната документация с оглед на вниманието, което в нея се отделя на интеркултурните знания и умения, които съвременните български ученици би трябвало да овладяват на езиковите занятия. Полина Заркова научно обосновава конкретизира мястото в рамките на педагогическата дейност по български език на методологичните основи и технологичните варианти, осигуряващи такъв учебен процес. Изводът, който авторката прави, е, че „измененията в съдържателните характеристики на Държавните образователни стандарти и на Учебните програми по Български език са доказателство за опитите българското средно образование да изпълнява предписанията на европейските образователни политики, чиято цел е формирането на компетентни комуникатори, притежаващи необходимите знания, умения и отношения за успешно функциониране в съвременния свят на културно и езиково многообразие“ (с. 167).

Като приноси за теорията и практиката на обучението по български език може да се оценят идеите на Полина Заркова за провеждане на опитно обучение по интеркултурност в рамките на една учебна година с ученици в края на всяка от трите образователни степени – VII, X и XII клас на СУ – общо 295 ученици от училища (в голям град и в малко населено място) в район на страната, където умението на хората за участие в интеркултурен диалог е особено важен елемент от комуникативната им компетентност (Русе и околностите). Получените и обобщени резултати от опитното обучение са надеждна основа за бъдещи изследвания в очертаната посока.

Книгата на Полина Заркова „Развиване на умения за участие в интеркултурен диалог чрез обучението по български език“ ще бъде полезна за университетски преподаватели и студенти по българска филология, за

учители и специализанти по български език и литература както и за всички, които се интересуват от проблемите на съвременното образование по хуманитарни дисциплини.

INTERCULTURAL DIALOGUE THROUGH BULGARIAN LANGUAGE TRAINING

Zarkova, P. (2019). *Razvivane na umeniya za uchastie v interkulturen dialog chrez obuchenieto po balgarski ezik*. Sofia: CIELA. 310 p.

✉ **Prof. Dr. Angel Petrov**
University of Sofia
Sofia, Bulgaria
E-mail: anpet@slav.uni-sofia.bg